

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

НАКАЗ

31.07.2023 № 1450

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 серпня 2023 р.
за № 1391/40447

Про затвердження Вимог до фруктових соків та деяких подібних харчових продуктів

*{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства
аграрної політики та продовольства
№ 1551 від 16.08.2023}*

Відповідно до [абзацу сьомого](#) частини першої статті 7 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», [пункту 916](#) Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, [пункту 8](#) Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 року № 124, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити **Вимоги до фруктових соків та деяких подібних харчових продуктів**, що додаються.
2. Департаменту державної політики у сфері санітарних та фітосанітарних заходів забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності через шість місяців з дня його офіційного опублікування.
4. Установити, що фруктові соки та деякі подібні харчові продукти, які відповідають вимогам, що діяли до набрання чинності цим наказом, але не відповідають положенням

Вимог до фруктових соків та деяких подібних харчових продуктів, затверджених цим наказом, можуть перебувати в обігу протягом трьох років з дня набрання чинності цим наказом. Такі харчові продукти можуть перебувати в обігу до настання кінцевої дати споживання або закінчення мінімального терміну придатності.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

М. Сольський

ПОГОДЖЕНО:

Т.в.о. Голови Державної служби України
з питань безпечності харчових продуктів
та захисту споживачів

О. Шевченко

Перший віце-прем'єр-міністр України -
Міністр економіки України

Ю. Свириденко

Міністр охорони здоров'я України

В. Ляшко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
аграрної політики
та продовольства України
31 липня 2023 року № 1450

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 серпня 2023 р.
за № 1391/40447

ВИМОГИ

до фруктових соків та деяких подібних харчових продуктів

1. Ці Вимоги встановлюють окремі показники якості фруктових соків, відновлених фруктових соків, екстрагованих водою фруктових соків, зневоднених фруктових соків або порошкоподібних фруктових соків, концентрованих фруктових соків або концентратів фруктових соків, фруктових нектарів з метою належної поінформованості споживачів про властивості харчового продукту, в тому числі його маркування, а також запобігання підприємницькій практиці, що вводить споживача в оману.

{Пункт 1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 1551 від 16.08.2023}

2. У цих Вимогах терміни вживаються в таких значеннях:

{Абзац перший пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 1551 від 16.08.2023}

1) ароматичний препарат - ароматизатор, який отримують під час переробки їстівних частин тих фруктів, що складають назву препарату із застосуванням відповідних фізичних процесів. Такі фізичні процеси застосовуються для збереження, консервування чи стабілізації ароматичних властивостей та можуть включати, зокрема, пресування, екстракцію, дистиляцію, фільтрацію, адсорбцію, випаровування, поділ на фракції та концентрацію.

Ароматизатором також може бути олія холодного віджиму з цедри цитрусових та сполуки, отримані з кісточок;

2) відновлений фруктовий сік або фруктовий сік із концентрату - харчовий продукт, отриманий додаванням до концентрованого фруктового соку води питної.

Відновлений фруктовий сік виготовляють, застосовуючи відповідні технологічні процеси, які забезпечують збереження суттєвих фізичних, хімічних, органолептичних і

поживних характеристик фруктового соку з того самого виду фруктів, з яких його одержано;

3) деякі подібні харчові продукти - харчові продукти, визначені в підпунктах 2, 4, 5, 7, 11 цього пункту;

{Підпункт 3 пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 1551 від 16.08.2023}

4) екстрагований водою питною фруктовий сік - харчовий продукт, отриманий дифузією з водою питною цілих плодів із м'якоттю, сік з яких не може бути отриманий жодним іншим фізичним способом, або зневоднених цілих плодів;

5) зневоднений фруктовий сік або порошкоподібний фруктовий сік - харчовий продукт, отриманий із фруктового соку одного чи декількох видів фруктів фізичним видаленням практично всього вмісту води;

6) концентроване фруктове пюре - харчовий продукт, отриманий фізичним видаленням певної кількості води із фруктового пюре;

7) концентрований фруктовий сік або концентрат фруктового соку - харчовий продукт, отриманий із фруктового соку одного або кількох видів фруктів фізичним видаленням певної частини води.

Якщо концентрований фруктовий сік або концентрат фруктового соку призначений для безпосереднього споживання, видаляється не менше 50% вмісту води;

8) м'якоть або клітини фруктів - харчові продукти, отримані з їстівної частини фруктів без видалення соку.

Для цитрусових фруктів м'якоттю або клітинами є мішечки з соком, отримані з внутрішньої частини плода (ендокарпія);

9) фрукти - усі соковиті плоди дерев, кущів та інших рослин. Для цілей цих Вимог томати вважаються фруктами. Фрукти повинні бути якісними, достатньо стиглими, свіжими чи збереженими фізичними методами або іншими способами обробки, у тому числі післязбиральної обробки;

10) фруктове пюре - здатний до бродіння, але незброджений харчовий продукт, отриманий за допомогою відповідних фізичних процесів, таких як перемелювання, подрібнення, протирання їстівної частини цілих або очищених плодів без видалення соку;

11) фруктовий нектар - здатний до бродіння, але незброджений харчовий продукт, який отриманий додаванням води питної, з додаванням чи без додавання цукрів та/або меду до харчових продуктів, визначених у підпунктах 2, 4-7, 10 та 12 цього пункту, та/або суміші зазначених харчових продуктів, і відповідає спеціальним положенням щодо фруктових нектарів, наведених у [додатку 1](#) до цих Вимог;

{Підпункт 11 пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 1551 від 16.08.2023}

12) фруктовий сік - здатний до бродіння, але незброджений харчовий продукт, отриманий з їстівної частини якісних і стиглих, свіжих або збережених охолодженими чи

замороженими фруктів одного чи декількох видів, змішаних разом, який має характерні колір, аромат і смак, властиві соку фруктів, із яких він виготовлений.

Сік із цитрусових фруктів повинен виготовлятися з внутрішньої частини плода (ендокарпія). Лаймовий сік дозволяється отримувати із цілого плода.

Якщо фруктові соки виготовляють із плодів з кісточками, насінням і шкіркою, частинки або компоненти кісточок, насіння та шкірки не повинні бути наявні в соку, крім випадків, коли частинки або компоненти кісточок, насіння та шкірки не можуть бути видалені відповідно до вимог належної виробничої практики.

Термін «кінцевий споживач» ужито в цих Вимогах у значенні, наведеному в [Законі України](#) «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

Термін «мед» ужито в цих Вимогах у значенні, наведеному у [Вимогах до меду](#), затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19 червня 2019 року № 330, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 липня 2019 року за № 725/33696.

Термін «цукри» ужито в цих Вимогах у значеннях, наведених у [Вимогах до видів цукрів, призначених для споживання людиною](#), затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02 листопада 2017 року № 592, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2017 року за № 1434/31302, а також означає фруктозний сироп і отримані з фруктів цукри.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «[Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів](#)» та «[Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів](#)».

3. Терміни, визначені в [підпунктах 2, 4, 5, 7, 11 і 12](#) пункту 2 цих Вимог, є назвами харчових продуктів, використання яких можливо тільки за умови виконання відповідних положень цих Вимог.

4. Фруктові соки та деякі подібні харчові продукти отримують тільки такими способами:

механічна екстракція;

відповідні фізичні процеси, зокрема екстракція водою питною (дифузія) їстівної частини фруктів, крім винограду, для виробництва концентрованих фруктових соків, за умови, що отримані в такий спосіб харчові продукти відповідають вимогам до фруктового соку.

5. До фруктових соків і деяких подібних харчових продуктів дозволяється додавати лише дозволені до застосування в Україні в установленому законодавством порядку:

вітаміни, мінеральні речовини, харчові добавки;

харчові ензими: пектинази (для розщеплення пектину), протеїнази (для розщеплення білків) та амілази (для розщеплення крохмалю);

хімічно інертні допоміжні речовини для фільтрації та агенти для осаджування (у тому числі перліт, промитий діатоміт, целюлоза, нерозчинний поліамід, полівінілполіпірролідон, полістирол);

хімічно інертні допоміжні речовини для адсорбції, які використовуються для зниження вмісту лимоніодів і нарингін у цитрусовому соку, але суттєво не впливають на вміст лимоніодних глюкозидів, кислоти, цукрів (у тому числі олігосахаридів) або мінеральних речовин.

6. До фруктових соків, відновлених фруктових соків, концентрованих фруктових соків, концентрованих фруктових пюре, фруктових нектарів дозволяється додавати відновлені ароматизатори, які отримані з тих самих видів фруктів.

До фруктових соків, відновлених фруктових соків, концентрованих фруктових соків, фруктових нектарів дозволяється додавати м'якоть і клітини фруктів, які отримуються з тих самих видів фруктів.

7. До виноградного соку дозволяється додавати відновлені солі винної кислоти.

8. До фруктових нектарів дозволяється додавати цукри та/або мед (не більше 20% від загальної маси готових харчових продуктів), та/або підсолоджувачі.

9. З метою регулювання кислого смаку до фруктових соків і деяких подібних харчових продуктів дозволяється додавати лимонний та/або лаймовий сік, та/або концентрований лимонний та/або лаймовий сік у кількості до трьох грамів на один літр харчового продукту в еквіваленті зневодненої лимонної кислоти.

10. До томатного соку та відновленого томатного соку дозволяється додавати сіль, спеції та ароматичні трави.

11. Для виноградного соку, в разі сульфитації винограду діоксидом сірки, дозволяється десульфитація фізичним способом за умови, що наявна в кінцевому харчовому продукті загальна кількість SO_2 не перевищує 10 мг/л.

12. До фруктових соків і деяких подібних харчових продуктів дозволяється додавати тільки такі речовини:

харчовий желатин;

таніни;

золь кремнієвої кислоти;

деревне вугілля;

азот;

бентоніт як адсорбуюча глина;

рослинні білки з пшениці, гороху або картоплі з метою освітлення.

13. Якщо фруктові нектари виготовляють без додавання цукрів або зі зниженою енергетичною цінністю, цукри можуть бути повністю чи частково замінені підсолоджувачами.

14. У виробництві фруктового соку дозволяється змішувати фруктовий сік із фруктовим пюре.

15. У виробництві відновленого фруктового соку дозволяється змішувати фруктовий сік та/або концентрований фруктовий сік із фруктовим пюре, та/або концентрованим фруктовим пюре.

16. Вміст розчинних сухих речовин (значення за шкалою Брікса) для фруктового соку повинен відповідати значенню для соку, виробленого з цього фрукту, і не має змінюватися, крім випадків змішування з соком із того самого виду фруктів.

17. Вміст розчинних сухих речовин у відновленому фруктовому соку повинен відповідати мінімальним значенням за шкалою Брікса для відновленого фруктового соку та відновленого фруктового пюре, наведеним у [додатку 2](#) до цих Вимог.

{Пункт 17 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 1551 від 16.08.2023}

18. Види фруктів, що відповідають ботанічним назвам, наведеним у [додатку 2](#) до цих Вимог, використовуються у виготовленні фруктових соків, фруктових пюре та фруктових нектарів, які мають назву відповідного фрукта або загальноживану назву харчового продукту.

Для видів фруктів, не включених у [додаток 2](#) до цих Вимог, застосовується правильна ботанічна або загальноживана назва.

19. Якщо відновлений фруктовий сік виробляють із фрукта, який не зазначений у [додатку 2](#) до цих Вимог, мінімальним значенням за шкалою Брікса для відновленого соку є вміст сухих речовин (значення за шкалою Брікса) фруктового соку, який використовують для виробництва відповідного концентрованого соку.

20. Якщо харчовий продукт є сумішшю фруктового соку та відновленого фруктового соку, а фруктовий нектар отриманий повністю або частково з концентрованого харчового продукту, про це необхідно чітко зазначати в маркуванні. У переліку інгредієнтів на етикетці зазначають назви як використаних фруктових соків, так і використаних фруктових соків із концентрату.

21. Якщо харчовий продукт отримано з одного виду фрукта, слово «фруктовий» замінюється назвою цього фрукта.

22. Для харчових продуктів, виготовлених із двох або більше видів фруктів, крім випадків, коли використано лимонний та/або лаймовий сік згідно з умовами, викладеними в [пункті 9](#) цих Вимог, назва харчового продукту повинна містити назви використаних фруктів у порядку зменшення об'ємної частки фруктових соків або пюре, включених до його складу, як зазначено в переліку інгредієнтів.

Якщо харчовий продукт виготовлено з трьох або більше видів фруктів, зазначення назв використаних фруктів може бути замінене словами «суміш фруктів» чи подібним формулюванням або зазначенням числа використаних видів фруктів.

23. Про додавання до фруктового соку додаткової м'якоті або клітин фруктів повинно бути зазначено в маркуванні.

24. Для сумішей фруктового соку та відновленого фруктового соку та для фруктових нектарів, отриманих повністю або частково з одного чи кількох концентрованих харчових продуктів, маркування повинно містити слова «з концентрованого фруктового соку та/або концентрованого фруктового пюре» або «частково з концентрованого фруктового соку та/або концентрованого фруктового пюре».

Ця інформація повинна розміщуватися в одному полі видимості поряд з назвою харчового продукту, маркування повинно бути виконано відповідно до вимог чинного законодавства.

25. Для фруктових нектарів у маркуванні повинен бути зазначений мінімальний вміст фруктового соку, фруктового пюре або будь-якої суміші цих інгредієнтів у такий спосіб: «вміст фруктової частини: не менше...%».

Ця інформація повинна розміщуватися в одному полі видимості поряд з назвою харчового продукту.

26. Маркування концентрованого фруктового соку, не призначеного для постачання кінцевому споживачу, повинно містити інформацію про наявність та кількість доданого лимонного соку, лаймового соку або підкислювачів.

Ця інформація повинна бути розміщена на пакуванні чи на етикетці, що додається до пакування, або в супровідному документі.

27. Твердження про те, що до фруктового нектару не були додані цукри, будь-яке інше твердження, що імовірно буде мати таке саме значення для споживача, може бути зроблене лише в разі, якщо харчовий продукт не містить жодних доданих моносахаридів чи дисахаридів або будь-якого іншого харчового продукту, що має підсолоджувальні властивості.

Якщо цукри природно наявні у фруктовому нектарі, у маркуванні повинно бути зазначено: «містить природні цукри».

28. Особливі назви для фруктових соків та деяких подібних харчових продуктів наведено у **додатку 3** до цих Вимог. Такі назви продуктів дозволяється вживати тією мовою і за таких умов, які наведені в додатку 3 до цих Вимог.

29. До продуктів, визначених у пунктах 1, 2, підпункті 1 пункту 3, пунктах 4, 7 та 10 **додатка 3** до цих Вимог, дозволяється додавати цукри та/або мед.

{Пункт 29 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 1551 від 16.08.2023}

**Директор Департаменту
державної політики
у сфері санітарних
та фітосанітарних заходів**

А. Пивоваров

Додаток 1
до Вимог до фруктових соків
та деяких подібних харчових продуктів
(підпункт 11 пункту 2)

СПЕЦІАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
щодо фруктових нектарів

Фруктові нектари, виготовлені з:	Мінімальна об'ємна частка соку та/або пюре (фруктова частина), %
фруктів із кислим соком, неприємним на смак у натуральному стані	
Маракуйя	25
Наранхілла	25
Чорна смородина	25
Біла смородина	25
Червона смородина	25
Агрус	30
Обліпіха	25
Терен	30
Слива	30
Слива угорка («кетч»)	30
Горобина/аронія	30
Шипшина	40
Вишня звичайна	35

Інші види вишень	40
Чорниця	40
Бузина	50
Малина	40
Абрикос	40
Полуниця	40
Шовковиця	40
Ожина	40
Журавлина	30
Айва	50
Лимон і лайм	25
Інші фрукти, що належать до цієї категорії	25
низько-кислотних фруктів, м'ясистих або фруктів із сильним ароматом, сік яких неприємний на смак у натуральному стані	
Манго	25
Банан	25
Гуава	25
Папайя	25
Лічі	25
Глід азароль (неаполітанська мушмула)	25

Сметанне яблуко (соусеп)	25
Кремове яблуко (аннона сітчаста)	25
Цукрове яблуко (аннона луската)	25
Гранат	25
Яблуко кеш'ю	25
Іспанська слива	25
Слива умбу	25
Інші фрукти, що належать до цієї категорії	25
фруктів, сік яких приємний на смак у натуральному стані	
Яблуко	50
Груша	50
Персик	50
Цитрусові фрукти, за винятком лимонів та лаймів	50
Ананас	50
Томат	50
Інші фрукти, що належать до цієї категорії	50

Додаток 2
до Вимог до фруктових соків
та деяких подібних харчових продуктів
(пункт 17)

МІНІМАЛЬНІ ЗНАЧЕННЯ
за шкалою Брікса для відновленого фруктового соку та
відновленого фруктового пюре

Загальноживана назва фрукта	Ботанічна назва	Мінімальне значення за шкалою Брікса
Яблуко (*)	<i>Malus domestica</i> Borkh.	11,2
Абрикос (**)	<i>Prunus armeniaca</i> L.	11,2
Банан (**)	<i>Musa x paradisiaca</i> L. (за винятком плантайнів)	21,0
Чорна смородина (*)	<i>Ribes nigrum</i> L.	11,0
Виноград (*)	<i>Vitis vinifera</i> L. або його гібриди <i>Vitis labrusca</i> L. або його гібриди	15,9
Грейпфрут (*)	<i>Citrus x paradisi</i> Macfad.	10,0
Гуава (**)	<i>Psidium guajava</i> L.	8,5
Лимон (*)	<i>Citrus limon</i> (L.) Burm.f.	8,0
Манго (**)	<i>Mangifera indica</i> L.	13,5
Апельсин (*)	<i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck	11,2
Маракуйя (*)	<i>Passiflora edulis</i> Sims	12,0
Персик (**)	<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch var. <i>persica</i>	10,0

Груша (**)	<i>Pyrus communis</i> L.	11,9
Ананас (*)	<i>Ananas comosus</i> (L.) Merr.	12,8
Малина (*)	<i>Rubus idaeus</i> L.	7,0
Вишня звичайна (*)	<i>Prunus cerasus</i> L.	13,5
Полуниця (*)	<i>Fragaria x ananassa</i> Duch.	7,0
Томат (*)	<i>Lycopersicon esculentum</i> , Mill.	5,0
Мандарин (*)	<i>Citrus reticulata</i> Blanco	11,2

* Для продуктів, які виробляють у вигляді соку, мінімальна відносна густина визначається по відношенню до води за температури 20 °С.

** Для продуктів, які виробляють у вигляді пюре, визначається тільки мінімальне некориговане значення за шкалою Брікса (без коригування за кислотністю).

Мінімальні значення за шкалою Брікса для відновленого фруктового соку та відновленого фруктового пюре зазначені без урахування розчинних сухих речовин будь-яких внесених додаткових інгредієнтів.

{Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 1551 від 16.08.2023}

Додаток 3
до Вимог до фруктових соків
та деяких подібних харчових продуктів
(пункт 28)

ОСОБЛИВИ НАЗВИ

для фруктових соків та деяких подібних харчових продуктів

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 1551 від 16.08.2023}

Про затвердження Вимог до фруктових соків та
деяких подібних харчових продуктів
Наказ; Мінагрополітики від 31.07.2023 № 1450
Редакція від **05.04.2024**, підстава — [z1449-23](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z1391-23>

Законодавство України
станом на 11.05.2026

чинний

z1391-23

Документи та файли

- Сигнальний документ — [f529732n112.docx](#) від 20.10.23 11:15, 16 кб

Публікації документа

- Офіційний вісник України від 05.10.2023 — 2023 р., № 81, стор. 204, стаття 4671, код акта 120167/2023